

Гортаючи історії сторінку

(Нетішинська ГЕС)

Письмова довідка

Нетішинська гідроелектростанція потужністю 325 кВт була збудована на річці Горинь у 1936 році. У 1946-1949 рр., після закінчення Великої Вітчизняної війни - відбудовано, і ГЕС продовжила свою роботу.

ГЕС побудована за проектом Київського інституту «Гипросельэлектро». Станція була зроблена дуже добротно й давала струм не тільки для Нетішина, але й для сусідніх Солов'я, Кривина, Колом'я, Лисичого, Головель, Дідової Гори, Потереби, Дорогощі, Півневої Гори, а також Білотина.

Приміщення машинного залу було цегляне, одноповерхове і розміщувалося як прибудова до споруди величезного п'ятиповерхового млина. Річка Горинь, перегороджена біля млина – там була дамба з греблею і головним водоспускаючим щитом, далі непомітно переходила у водосховище. Високовольтне розподільче обладнання і щит управління знаходилися на першому поверсі млина. В машинному залі було встановлено дві гідротурбіни з генераторами заводу «Фойт» (Австрія). Їх потужність відповідно – 500 і 250 кв/а. Для енергопостачання згаданих сіл було збудовано 58 кілометрів високовольтної лінії. Алюмінію тоді ще було дуже мало, дроти робилися зі сталі, оцинковувались. У 60-х роках у розпорядженні ГЕС було два автомобілі легковий і вантажівка; мали електролабораторію. За рік Нетішинська ГЕС виробляла 3,8 млн. кВт/год. Собівартість 1 квт/год. становила 0,38 коп.

У 1960 році вступила в дію високовольтна лінія «Добротвор-Луцьк-Рівне». З Рівненської підстанції планувалося підключити Славуту для повної електрифікації північної частини Хмельницької області. В 1962 році будівництво цієї ЛЕП, тобто Рівне-Славута, було закінчено. Пройшло небагато часу і весь район було електрифіковано. Подальша експлуатація Нетішинської ГЕС була вже економічно невигідною. На її базі було відкрито Славутський РЕМ.

На ГЕС працювала команда справжніх професіоналів з багаторічним досвідом роботи: Антон Матусевич (працював директором з 1956р.), Євген Мартинюк, Олександр Красовський, Василь Рябуха, Володимир Лук'янець, Марк Скнара, Євген Добровольський та інші.

Вихованець В. Історія Нетішина [Текст]: посіб. для серед. навч. закладів / Т.В.Вихованець. – Острого, 2006. – 76с.

***

Вихованець Т. Життєві віхи, про які не забути...: перші повоєнні роки / Т.Вихованець // Нетішин.вісн. – 2009. – 18 груд. – С.10.

Вихованець В. Нарис історії Нетішина ХХ століття / В.Вихованець // Нетішин.вісн. – 2003. – 3 жовт. – С.3; 40.

Матусевич А.Г. Перед атомною – була в Нетішині ГЕС / записав В.Вихованець, Т.Вихованець // Нетішин.вісн. – 2001. – 23 серп. – С.6.

Слободянюк П. Шлях до світла: сторінки електрифікації Поділля / П.Слободянюк // Перспектива. – 2011. – 1 січ. – С.6-8.

Тунцева З. Сторічний млин, ти маєш що згадати / З.Тунцева // Перспектива. – 2005. – 17 верес. – С.11.

Хронологія села Нетішин (з найдавніших часів) / підгот. В.Й.Вихованець, Т.В.Вихованець // Нетішин.вісн. – 2001. – 4 серп. – С.7.

Шустерук О. Кіловати з минулого / О.Шустерук // Перспектива. – 2010. – 21 серп. – С.5